

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

16-17 листопада 2023 року

Київ 2023

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16-17 листопада 2023 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 290 с.

Видання містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the IV International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 11 від 23 листопада 2023 р.)

ISBN 978-617-8171-09-4

© Інститут землекористування НААН України, 2023
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2023

Шаталова Ж.О.
старший викладач
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м.Кропивницький, Україна

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ДОСТУПНОГО ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ В «ЗЕЛЕНОМУ» БУДІВНИЦТВІ

Сучасні реалії показують, що в результаті діяльності людини можливе виникнення нового природного середовища, яке володіє високими комфортними показниками для містобудування. В той же час це природне середовище може бути енергетичним джерелом для систем життєзабезпечення будівель. Основні принципи формування доступного життєвого простору, який мав би високий рівень комфорту, є пріоритетними для «зеленого» будівництва.

Екологічне будівництво є важливою складовою поняття «стійкий розвиток». Це поняття характеризується певною моделлю розвитку сучасного

суспільства. Основною задачею цієї моделі є задоволення потреб існуючого покоління в повному обсязі задовольняти особисті потреби.

Сучасний етап розвитку архітектурного середовища пов'язаний з переходом до стратегії стійкого розвитку розвитку та передбачає суттєве підвищення значущості екологічних факторів під час її формування[2].

Основною складовою проектування сучасних будинків є розуміння того, що комфортне перебування людини вдома, на робочому місці та в громадських місцях напряму залежить від якості навколишнього середовища.

Првідне положення архітектури та будівництва XXI століття – природа не пасивний фон нашої діяльності: у результаті людської діяльності може утворитися нове природне середовище, яке буде володіти більш вищими комфортними показниками для містобудування і в той же час енергетичним джерелом для систем акліматизації будівель[3].

«Зелене» будівництво (Green construction) – це підхід до будівництва і експлуатації будівель та споруд, кінцевою метою якого є мінімізація рівня споживання енергетичних та матеріальних ресурсів на протязі усього життєвого циклу споруди. Тобто від проектування до зносу, підвищення якості об'єктів нерухомості і комфорту їхнього внутрішнього середовища, екологічної безпеки для людини та природи. Основна причина будування житлових, громадських та промислових споруд це зростання населення планети. Це також є причиною більшого споживання ресурсів та утворення відходів. Населення планети складало: в 1927 р. – 2 млрд., в 1987 – 5 млрд., восени 2011 року – 7 млрд. По прогнозам, якщо динаміка росту не зміниться у 2024 році перетнеться межа в 8 млрд. людей.

Розглянемо основні принципи екологічної архітектури:

1. Принцип збереження енергії.

Це проектування і будівництво споруд таким чином, щоб звести до розумного мінімуму необхідність витрати теплової енергії на їх обігрів або охолодження.

2. Принцип скорочення об'ємного будівництва.

Здавна люди використовували старі будівлі або матеріали від їх розбирання для зведення нових споруд. До середини XX ст., здавалося, цілком переміг інший підхід, забудовники переконували міські влади та приватних інвесторів, що краще зламати і будувати на пустому місці, так буде дешевше та ефективніше. Але насправді на практиці виходить не завжди дешевше, рідко ефективніше, але, безсумнівно, простіше.

3. Принцип «співпраці» із сонцем.

В «зеленій» архітектурі використовуються сонячні батареї, накопичувачі сонячної енергії з метою економії та екологічності. А також розташування великої площі вікон на південній стороні будівлі, яке дає дає до 80% економії на опалюванні і нагріванні води.

4. Принцип поваги до мешканцю.

Це істотна зміна підходу до функціонування будівлі, коли і забудовник, і архітектор, і власник бачать у споруді не машину для мешкання, а корпоративне володіння. Величезна роль у підтримці цього володіння належить кожному мешканцю.

5. Принцип поваги до місця.

Європейська свідомість здавна культивувала відношення до природи розглядаючи її виключно як ресурс, і як об'єкт цілеспрямованої діяльності людей. Але мова йде про особливу установку свідомості, представлену східною філософією, в якій злиття з природним оточенням, нескінченне споглядання її споконвіку вважалося найвищою цінністю. Поява «зеленої» архітектури показує, що людство нарешті почало замислюватися про згубний вплив на природу, і поступово намагається навчитися співіснувати з нею в гармонії.

6. Принцип цілісності.

Саме цей принцип виражає ідеал «зеленої» архітектури. Але непросто досягнути рішення, в якому усі перераховані раніше підходи до задачі були б задіяні разом.

Трансформація зеленого будівництва пройшла шлях від будівель з низьким споживанням енергії до будівель «нульової енергії», та будинків «плюсової енергії» або «активних будинків». Тобто до будівель, які за допомогою встановленого інженерного обладнання: сонячних батарей, теплових насосів, колекторів, ґрунтових теплообмінників тощо – виробляють більше енергії, ніж споживають.

На сьогодні, нова редакція директиви Євросоюзу щодо енергетичних характеристик будівель (EPBD Recast) передбачає всі нові будівлі в ЄС будувати з практично «нульовими втратами» енергії. І при цьому планується широке використання енергії з відновлюваних джерел.

Певні кроки щодо наближення до енергоефективності в будівництві вже прийняті в Україні. Це – Закон «Про енергетичну ефективність будівель» (2017 р.), ДБН В.2.6-31:2016 «Теплова ізоляція будівель» тощо.

Головним пріоритетом «зеленого» будівництва є спорудження будівель та їхня експлуатація, яка не має шкідливого впливу на навколишнє природне середовище. Це досягається за рахунок поєднання енергоефективного, екологічного та соціального аспектів будівництва. У багатьох країнах світу сучасне «зелене» будівництво регулюється спеціально розробленими зеленими стандартами. Найбільш розповсюджені та відомі з них BREEAM (Великобританія), LEED (США) та DGNB (Німеччина).

Війна в Україні показує, що потрібні нові вимоги до будівельної галузі. Потрібно буде відбудовувати зруйновані міста і села, тому на часі будівництво, яке буде відповідати зеленим стандартам.

Список використаних джерел

1. Закон України Про енергетичну ефективність будівель, 2017, № 33, ст.359) {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 199-ІХ від 17.10.2019, ВВР, 2019, № 51, ст.377
2. Теплова ізоляція будівель, ДБН В.2.6-31:2016, Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2017. – 31с.
3. Крижановская Н.Я., Гордиенко Ю.С., Дегтев И.А. Приемы формирования природоинтегрированной архитектуры в городской среде: монография. – Белгород: Изд-во БГТУ, 2010. – 144 с.
4. Табунщиков Ю.А., Бродач М.М., Шилкин Н.В. Энергоэффективные здания. – М.: АВОК–ПРЕСС, 2003. – 200 с.

Principles of forming accessible living space in "green" building

Abstract. Modern realities show that as a result of human activity, it is possible to create a new natural environment that has high comfort indicators for urban planning. At the same time, this natural environment can be an energy source for the life support systems of buildings. The basic principles of creating an accessible living space that would have a high level of comfort are a priority for "green" construction.

Ecological construction is an important component of the concept of "sustainable development". This concept is characterized by a certain model of development of modern society. The main task of this model is to meet the needs of the existing generation in full to satisfy personal needs.

The main component of the design of modern buildings is the understanding that a person's comfortable stay at home, at the workplace and in public places directly depends on the quality of the environment.